

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

119-5072/13
Београд
СС

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

дел.бр. 1940 датум 28.05.2014.

nisville@nisville.com

Поштовани,

Овај орган примио је Вашу притужбу, којом се истиче да је Министарство културе и информисања прекршило права „Нишвил“ цез фестивала, тако што није извршило, већ је поништило одлуку ранијег министра културе о додели средстава за суфинансирање те традиционалне музичке манифестације.

При разматрању да ли су испуњени законом прописани услови да овај орган покрене поступак контроле, а посебно да ли има разлога да то учини пре него што су исцрпљена расположива правна средства, прво је утврђено да подносилац притужбе јесте овлашћен да поднесе притужбу, а сходно члану 25. ст. 1. Закона о Заштитнику грађана. Даље је размотрено да ли је притужба поднета против органа јавне власти чији рад Заштитник грађана јесте овлашћен да контролише и, имајући у виду чл. 138. Устава Републике Србије и чл. 1. ст. 1. Закона о Заштитнику грађана, установљено је да је и тај услов испуњен, с обзиром да је притужба поднета на рад Министарства културе и информисања, као органа управе.

Утврђено је и да је притужба поднета благовремено, јер је изјављена у року од годину дана од последњег поступања, односно непоступања органа управе у вези са могућом повредом права грађана.

Даље је разматрано да ли се притужбом указује на кршење права, те је оцењено да се из поднете притужбе то не може са сигурношћу установити, већ је потребно прибавити додатне чињенице и сазнати околности. Наиме, из саме притужбе не произилази неспорно да је подносилац притужбе СТЕКАО ПРАВО на финансирање, које би накнадним актом Министарства могло да буде прекршено на начин од кога штити овај орган пре исцрпљивања расположивих правних средстава (нпр. посебно некоректно поступање, кршење принципа добре управе и други, сходно чл. 25. ст. 5. Закона о Заштитнику грађана). Због тога је одлучено да се од Министарства културе и информисања затраже додатне информације о предмету притужбе, све ради доношења правилне оцене о покретању поступка контроле.

Министарство културе и информисања доставило је Заштитнику грађана акт број: 401-01-60/2014-03 од 28. јануара 2014. године, у коме истиче да је „Нишвил“ продукција д.о.о учествовала на конкурс за доделу средстава Министарства културе и информисања-Сектора за савремено стваралаштво и креативне индустрије у области музике за 2013. годину. Како се наводи у изјашњењу, захтев „Нишвил“ продукције д.о.о надлежна стручна комисија у области музике је одбила. У изјашњењу се наводи да је министар културе и

информисања дискреционом одлуком од 16. августа 2013. године одобрио средства за реализацију „Нишвил“ цез фестивала, али да се, с обзиром на извршење и ребаланс буџета као и алокацију средстава, приступило преиспитивању одлуке. Имајући у виду да предметни пројекат, како се наводи у изјашњењу, не испуњава критеријуме Правилника о начину, критеријумима и мерилима за избор пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, будући да критеријуми јесу формално, али не и суштински аргументовани и образложени, те да је пројекат на конкурс одбијен, донета је Одлука о поништењу Одлуке о додели средстава Граду Нишу за суфинансирање „Нишвил“ цез фестивала.

Од подносиоца притужбе је затим затражено да се изјасни на наводе Министарства истакнуте у акту од 28. јануара 2014. године. У изјашњењу од 24. фебруара 2014. године истакнуто је, да је процедурална грешка то што је Одлука којом је поништена Одлука о додели средстава Граду Нишу послата само Нишвилу, а не Граду Нишу, те да град није имао прилике да реагује и заштити себе и „Нишвил“ цез фестивал. Између осталог, наводи се да је и даље нејасно како критеријуми из Правилника јесу формално, али не и суштински аргументовани и образложени, као и да је након потписивања Одлуке од 16. августа 2013. године Министарство од Града Ниша, а град од Нишвила затражио извештај о одржаној манифестацији и фактуре на износ од три милиона динара, што је и урађено. Наводи се да је организатор позиције из буџета догађаја које су планиране да буду плаћене средствима Министарства, платио средствима са других буџетских позиција.

Ради разјашњења спорног питања, а од значаја за оцену испуњености услова и оправданости вођења поступка контроле, затражено је и изјашњење Града Ниша. Град Ниш је у акту од 12. маја 2014. године, који је потписао начелник Управе за културу Небојша Стевановић, истакао да је увидом у документацију Управе за образовање, културу, омладину и спорт утврђено да тој управи у 2013. години није достављена ни једна од две одлуке Министарства културе и информисања. У прилогу изјашњења достављен је и акт Управе за финансије, изворне приходе локалне самоуправе и јавне набавке Града Ниша, који је потписао начелник Миљан Стевановић, а у ком се наводи да наведена управа не поседује одлуке Министарства културе и информисања везане за суфинансирање „Нишвил“ цез фестивала за 2013. годину, као и да Министарство није уплатило средства у 2013. години у износу од три милиона динара за суфинансирање наведене манифестације у буџет Града Ниша. На основу свих прибављених изјава и ноторних чињеница, констатовано је:

1. Министарство културе и информисања расписало је конкурс за доделу средстава Министарства културе и информисања, Сектора за савремено стваралаштво и креативне индустрије у области музике за 2013. годину, на коме „Нишвил“ цез фестивал није изабран за корисника средстава.
2. Неуспех на конкурс изазвао је незадовољство дела грађана који сматрају да је цез фестивал у Нишу манифестација вредна подршке Републике Србије. Заштитник грађана Саша Јанковић појавио се у публици на концерту подршке цез фестивалу у Нишу и јавно изјавио како сматра да грађани имају право да искажу своје мишљење о значају тог фестивала и очекивање да буде подржан од стране Републике Србије, што и он својим појављивањем, као грађанин, на концерту подршке чини.
3. Након концерта подршке, министар културе и информисања Братислав Петковић потписао је Одлуку о додели средстава број: 644-00-51/2013-01 од 16. августа 2013. године, којом се додељују средства Граду Нишу у износу од три милиона динара, за суфинансирање „Нишвил“ цез фестивала у 2013. години.
4. Акт никада није достављен Граду Нишу, који је у акту означен као прималац средстава. У акту је истакнуто да одлука ступа на снагу даном доношења.

5. Акт Министарства културе и информисања којим је фактички поништен акт који је потписао министар Петковић није написан у форми управног акта, не садржи позив на правни основ за стављање ван снаге, нити упутство о правном леку, већ је написан у форми обавештења.

Имајући у виду наведено, цењено је да ли је акт Министарства културе и информисања који је потписао министар Братислав Петковић, такав да се може сматрати да је конституисао право на страни подносиоца притужбе. Утврђено је да је тим актом, мимо резултата расписаног конкурса, одлучено о додели финансијских средстава; да на акту није назначено да треба да буде достављен другим учесницима конкурса, те да акт није извршен. Установљено је да на акту нема упутства о достављању, а из изјашњења града Ниша утврђено је да га надлежне управе Града Ниша нису примиле. Разматрајући Одлуку о поништавању Одлуке о додели средстава Граду Нишу, акт број: 401-01-653/2013-03, констатовано је да је донета на основу члана 23. ст. 2. Закона о државној управи, који прописује да министар представља министарство, доноси прописе и решења у управним и другим појединачним стварима и одлучује о другим питањима из делокруга министарства. Одлука је образложена и не садржи поуку о правном леку.

На основу свега наведеног, овај орган није могао да закључи да је одлука министра културе и информисања о додели финансијске помоћи Граду Нишу за организацију цез фестивала 2013. године била у свему законита и да је неспорно успоставила право на страни стварног организатора тог фестивала (подносиоца притужбе). То стога што је министар овлашћен да одлуку такве врсте донесе када се ради „о пројекту који није било могуће унапред планирати“, што је за Цез фестивал у Нишу, већ традиционалну манифестацију, тешко рећи. Та одлука је врло вероватно акт располагања, а не управни акт, и погодна је да буде основ за закључење уговора о финансирању којим би се тачно утврдила права и обавезе, што се, међутим, никада није десило. Али, сазнање да та одлука постоји (без обзира на начин на који се до сазнања дошло), неспорно је код организатора створило очекивање да ће Министарство културе и информисања финансијски помоћи у организацији фестивала (што је током фестивала организатор и објављивао). Да ли је конкретним понашањем државног органа организатору начињена штета за коју Република Србија треба да одговара, и ако је то тачно, колика је то штета, питања су која су подобна и примерена да буду разрешена пред судом, на пример на основу тужбе за накнаду штете због трошкова који су настали услед створених очекивања.

Такође, и акт којим је Министарство поништило одлуку претходног министра подобан је за судско преиспитивање. У њему Заштитник грађана не види одраз посебне некоректности, нити цени да он може проузроковати ненадоднадиву штету, што би могли да буду разлози због којих је Заштитник грађана овлашћен да покрене поступак контроле и пре него што буду исцрпљена сва расположива правна средства. Подносилац притужбе је Заштитника грађана у телефонском разговору обавестио да намерава да затражи судску заштиту, и Заштитник грађана га је саветовао да то учини без одлагања.

Из свега наведеног, а применом чл. 25. ст. 5. Закона о Заштитнику грађана, овај орган није нашао за оправдано да води поступак контроле пре него што су искоришћена расположива правна средства.

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Саша Јанковић

Делиградска 16. 11000 Београд

Телефон: (011) 2068 -100 www.zastitnik.rs e-mail: zastitnik@zastitnik.rs